Advies over de mededeling van de Commissie aan de Raad overeenkomstig artikel 13, lid 1, van Richtlijn 91/628/EEG — Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 91/628/EEG wat de bescherming van dieren tijdens het vervoer betreft

(94/C 127/08)

De Raad heeft op 10 september 1993 besloten, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 43 en 198 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het voornoemde voorstel.

De Afdeling voor landbouw en visserij, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 6 januari 1994 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Mayayo Bello.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 312e Zitting (vergadering van 27 januari 1994) het volgende advies uitgebracht, dat met 56 stemmen vóór en 8 stemmen tegen, bij 18 onthoudingen is goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. Met het voorstel tot wijziging van Richtlijn 91/628/EEG wordt gevolg gegeven aan het voorschrift van artikel 13, lid 1 van diezelfde richtlijn, krachtens hetwelk de Commissie vóór 1 juli 1992 een verslag uitbrengt, op basis van een advies van het Wetenschappelijk Veterinair Comité, en daarbij voorstellen doet aangaande:

— maximumreistijd;

— tussenpauze voor voederen en drenken;

— (duur van de) rustperioden;

— beladingsdichtheid;

— normen waaraan voertuigen moeten voldoen.

2. Algemene opmerkingen

2.1. Het Comité stemt in met het voorstel waarmee beoogd wordt bij te dragen tot de verbetering van de omstandigheden waaronder dieren vervoerd worden, en met name tot verbetering van het vervoer van dieren over de weg.

2.1.1. Het is echter van mening dat het voorstel, zoals het thans is geformuleerd, op een aantal punten grondige wijziging behoeft.

2.2. Uit het voorstel van de Commissie blijkt dat er nog steeds twijfel bestaat en wetenschappelijke gegevens ontbreken met betrekking tot bepaalde te wijzigen passages, met name die betreffende:

— de maximumreistijd;

— de rustperioden;

— de noodzakelijke verstrekking van voedsel en water.

2.3. Als het welzijn van de dieren tijdens het transport te wensen overlaat, kan dit kwaliteit en waarde van de dieren verminderen, want het vervoer van dieren heeft gevolgen voor het bedrijfs-economisch eindresultaat.

2.4. Voor het vervoer van levende dieren, ongeacht of dit geschiedt ten behoeve van fok-, mest- of slachtdoeleinden, zijn omzichtige voorschriften nodig die zowel de bescherming van het dier als het economisch resultaat beogen en gebaseerd zijn op wetenschappelijke gegevens of, indien dit niet mogelijk is, op door ervaring verkregen technieken.

2.4.1. De verschillende criteria worden in het onderhavige voorstel evenwel nog steeds niet wetenschappelijk gedefinieerd.

2.4.2. Overigens is het Comité van mening dat de gemeenschappelijke regelgeving op dit gebied in de eerste plaats moet voldoen aan de eisen van praktische hanteerbaarheid en controleerbaarheid.

2.5. In de huidige situatie kan het welzijn van de dieren tijdens het vervoer verbeterd worden middels regeling van:

— de benodigde ruimte naar gelang van de te vervoeren soort en de scheiding van soorten binnen dezelfde laadruimte;

— de beladingsdichtheid;

— de technische eisen waaraan het voertuig moet voldoen en de bij de constructie ervan te gebruiken materialen.

2.6. Het in- en uitladen van het voertuig is de voornaamste oorzaak van stress bij de dieren. Daarnaast vormen de omstandigheden waaronder de dieren vervoerd worden ook een factor die stress kan veroorzaken.

2.6.1. Men dient voorzichtig te zijn met het samen vervoeren van (twee) groepen die voorheen niet of nauwelijks contact met elkaar hebben gehad. Dit geldt ook voor dieren van dezelfde soort (b.v. varkens).

2.7. Chauffeurs die levende dieren over de weg vervoeren moeten daarvoor zijn opgeleid zodat zij de dieren met de nodige kennis van zaken kunnen behandelen. Tevens dienen zij rustig en zonder te veel schokken te rijden.

2.7.1. De leiding van het vervoersbedrijf moet de chauffeurs correcte arbeidsvoorwaarden bieden, overeenkomstig het geldende arbeidsrecht, met name wat de duur van het vervoer, de rijtijden, de rustperioden en het voor dit soort vervoer benodigde aantal personen betreft. Tevens moeten de chauffeurs een behoorlijke vooropleiding krijgen, zodat zij volledig op de hoogte zijn van de behoeften van de door hen vervoerde dieren en beseffen dat een rustige rijstijl met vermijding van schokken het welzijn van de dieren ten goede komt.

2.7.2. De Commissie wordt dringend verzocht zich op passende maatregelen te bezinnen ten einde het aantal transporten van voor de slacht bestemde dieren tot het noodzakelijke minimum te beperken. Zulks met name door:

— instandhouding of realisering van een evenwichtige geografische spreiding van economisch rendabele slachthuizen;

— verlaging van uitvoerrestituties voor levend vee ter aanmoediging van vervoer van vlees;

— kritisch onderzoek van het momenteel in een aantal lid-staten geldende verbod op koosjer slachten.

2.8. In ieder geval moet de duur van het vervoer zo kort mogelijk zijn. In het licht van de opgedane ervaring wordt in het algemeen voorgesteld:

— aanbevelingen ter verhoging van het welzijn van de dieren te formuleren m.b.t.:

  • de maximale reistijd zonder rusten en drenken: 6 uur,

  • de maximale reistijd zonder voederen: 12 uur,

  • afstemming van het ventilatiesysteem op de weersomstandigheden;

— te zorgen voor efficiënte controle, tijdens het vervoer en op de plaats van bestemming, op de omstandigheden waaronder het vervoer plaatsvindt en op de duur van het vervoer;

— normen vast te stellen voor de beschikbare laadruimte, de beladingsdichtheid en de technische eisen betreffende de te gebruiken voertuigen en materialen;

— voor te schrijven dat routes gevolgd moeten worden die het minst stress veroorzaken, en aan voertuigen waarin levende dieren worden vervoerd voorrang te verlenen op andere weggebruikers.

2.9. Omdat stress vooral door een verandering in de levenswijze van het dier veroorzaakt wordt, moet het af te leggen traject zoveel mogelijk over snelle en goed berijdbare wegen gaan. Verder moet het vervoer zoveel mogelijk tijdens de daluren en onder gunstige weersomstandigheden plaatsvinden.

2.9.1. Het Comité is er niet van overtuigd dat bij het opstellen van de in het voorstel opgenomen tabellen met de opgedane ervaring rekening is gehouden; derhalve vraagt zij om herziening daarvan.

3. **Bijzondere opmerkingen**

3.1. Zowel in Richtlijn 77/489/EEG betreffende de bescherming van dieren tijdens internationaal vervoer als in de Europese Overeenkomst inzake de bescherming van dieren tijdens internationaal vervoer wordt een maximale rustpauze van 24 uur voor verzorging van de dieren (water, voedsel en rust) voorgeschreven.

3.2. Teneinde, in het bijzonder bij lange reistijden, stress bij de dieren te voorkomen, verdient het aanbeveling dat de vervoerders ermee rekening houden dat:

3.2.1. de dieren de reis beter doorstaan na voltooiing van de spijsvertering en dat zij onrustig en onhandelbaar kunnen worden als dit genegeerd wordt;

3.2.2. de dieren, na het voederen en drenken, de tijd moeten krijgen om te rusten alvorens de reis te hervatten. Deze tijd zou als onderdeel van de rustperiode moeten worden aangemerkt;

3.2.3. bij de keuze van de halteplaatsen waar de dieren rusten, na gevoederd en gedrenkt te zijn, rekening dient te worden gehouden met soort, leeftijd en gewicht van de dieren en met de gevolgde route;

3.2.4. er niet langer dan 12 uur achter elkaar mag worden doorgereden en dat de dieren niet meer mogen eten dan strikt noodzakelijk is.

3.3. De definities onder de letters h) en i) van artikel 1, lid 1 van het voorstel zijn niet duidelijk genoeg; daarom stelt het Comité de volgende definities voor:

h) Reistijd: periode tijdens welke een voertuig rijdt en tussen de plaats van vertrek en de plaats van bestemming één of meer rust-, voeder- en drenkhaltes aandoet.

i) Rustperiode: ononderbroken periode tijdens welke de dieren eten, drinken en rusten, en niet in een vervoermiddel verplaatst worden.

3.4. Het is niet duidelijk waarom punt 1, onder b) van artikel 5 van Richtlijn 91/628/EEG geschrapt is (artikel 1, lid 3). Handhaving van dit lid is namelijk nuttig in verband met hetgeen later in hoofdstuk 1, punt 2, onder a), b) en c) van de bijlage gesteld wordt.

3.5. Lid 4: een soortgelijke procedure dient voor alle trajecten te gelden.

3.6. Behoudens uitzonderlijke gevallen of om redenen die met de lengte van het traject verband houden, kunnen de dieren zich tijdens de rustperiode, overeenkomstig de laatste volzin van de eerste alinea van artikel 48, hoofdstuk 7, afdeling a) van de bijlage, in of buiten voertuig bevinden.

3.6.1. Het is zaak dat het bij aanbevelingen blijft, zonder dat tabellen worden vastgesteld. Het is de taak van de veearts, een reisplan op te stellen waarbij met rij- en rusttijden rekening is gehouden.

3.7. Lid 5: in de tekst van artikel 5, punt 2, onder c) dienen in de derde regel, na „langer duurt dan 24 uur" de woorden: „kan aantonen" te worden vervangen door: „met documenten kan staven".

3.8. Lid 7: aan welke criteria moeten de halteplaatsen voldoen als lid 2 van artikel 13 geschrapt wordt? Als overeenstemming over de noodzaak hiervan bestaat, dan moet de regeling ervan worden gehandhaafd.

3.8.1. Daarom moeten de halteplaatsen in lid 6 van het richtlijnvoorstel als laatste punt genoemd worden.

3.9. Voorgesteld wordt om in de bijlage, hoofdstuk I, afdeling A), onder punt 2 a), de passage „om in hun natuurlijke houding rechtop te blijven staan" te vervangen door „wanneer zij in hun natuurlijke houding rechtop staan".

3.10. In lid 11 van het voorstel moeten flexibele tussenpozen voor voederen en drenken worden opgenomen, die alleen voor trajecten van meer dan 12 uur dienen te gelden.

3.11. Lid 14: de tabel voor de minimumrustperioden valt uiterst moeilijk te begrijpen. Het is niet te beoordelen of de tabel al dan niet correct is. De Commissie heeft geen gecorrigeerde versie van deze tabel voorgelegd.

Brussel, 27 januari 1994.

De voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

Susanne TIEMANN